

Remissvar på Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022-2030 från Vänsterpartiet i Örebro län

Beskrivning av ärendet

Den regionala utvecklingsstrategin skall ses över vart fjärde år. Region Örebro län har genomfört en översyn av den tidigare utvecklingsstrategin som antogs 2018. Region Örebro län har gjort uppdateringar och tagit fram nya förslag till Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022 – 2030. Förslaget har skickats ut på remiss under perioden 21 juni – 30 september 2021.

Övergripande synpunkter

Region Örebro län är inte ett homogent län. De norra delarna tillhör Västmanland, de västra Värmland, de sydvästra Västra Götaland och de centrala Närke. Dessutom bor nästan hälften av invånarna i Örebro kommun. Detta gör att de geografiska orättvisorna som finns överallt, är särskilt påtagliga i vårt län. Det gäller framför allt bostäder och arbetstillfällen. I centralorten är det relativt lätt att hitta arbetstillfällen, men svårt att finna en bostad till rimlig kostnad, i de mindre orterna är det ofta tvärtom. Därför bör frågan om att skapa förutsättningarna för utkomstmöjligheter i övriga länet vara en av de viktigaste frågorna i den regionala utvecklingsstrategin. Dessutom måste den centralisering av sjukvården till Örebro som nu pågår stoppas, för att möjliggöra en likvärdig sjukvård i hela länet.

Vänsterpartiet uppskattar för övrigt att den regionala utvecklingsstrategin för Örebro län har fokus på digitalisering och att landsbygdernas betydelse skall få ökad prioritet. Remissen förstärker kopplingen till länets befintliga näringslivsstruktur och har på ett bättre sätt lyft fram industrin och landsbygdens roll i den regionala utvecklingen. Det är tydligt att de tre övergripande målen, stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet skall genomsyra samtliga underliggande delmål.

Remissen är tydligt beskriven med enkla illustrationer framtagna för att underlätta läsningen för läsaren. Remissen håller en tydlig struktur med en röd tråd, från bakgrund av framtagandet av remissen till framtida önskemål hur Örebro läns skall utvecklas. För att få en tydligare verklighetsförankring och mer konkreta mål har remissen brutits ner i mindre delmål som alla är förankrade i de tre övergripande målen. Läsaren får då en tydlig bild av hur region Örebro tänkt uppfylla målen. Remissen skall dock ses som en vision där uppställda mål skall eftersträvas. Remissen har ett starkt fokus mot regionens centrum, i stället för att förklara hur och med vilka insatser Regionen tänkt nå de uppsatta effektmålen i hela regionen och särskilt dess ytterområden och landsbygd. Utan en redovisning av strategiska vägval för insatser som uppnår effektmålen framstår dessa mer som önskemål.

Vi står inför stora samhällsutmaningar under perioden och bör försäkra oss om att levandegöra de användbara delarna av RUS-arbetet för att nå de effektmål som arbetats fram. Detta kräver nya former för samordning och samverkan. För att vi gemensamt skall kunna ta de samhällsutmaningar vi står inför på allvar och gå från ord till handling, krävs att vi organiserar detta på ett nytt sätt.

Se vidare kommentarerna i **Från ord till Handling sid 42 – 43** på sista sidan.

Effektmål, sid 11 – 13

Vänsterpartiet uppskattar de flesta av de effektmål som är uppsatta. Det är dock några som vi har frågetecken eller kommentarer till:

Såld högspecialiserad vård skall öka med 100%. FÖRSLAG: Vi anser att det är bättre att satsa på likvärdig vård inom länet och att Karlskogas och Lindesbergs lasarets del av att utföra högspecialiserad vård ökar.

Utlandsägda företag andel skall öka till 6 %. Varför det?

Jordbruksmark skall öka. Det är bra men RUS:en borde tydligt peka ut det olämpliga att bygga på bördig jordbruksmark.

Bostadsmarknad i balans. Det är ett bra mål, och det borde göras en marknadsundersökning för att kartlägga, vilken typ av boende som invånarna efterfrågar och var de helst skulle vilja bo.

Förtroende för hälso- och sjukvård. Det är också ett bra mål, vi är dock starkt kritiska till den långtgående centraliseringen till USÖ.

Användning av skogsmark. Att öka andelen skyddad skogsmark från 3,4 % till 8 % bör följas upp av en konsekvensanalys. Örebro län har förutom Närkedelen en mycket stor skogsareal, som är viktig för hela vår samhällsekonomi, inte minst med tanke på omställning till grön ekonomi.

Skyddad natur. Att öka andelen skyddad areal från 5,2 % till 10 %. Även här behövs en konsekvensanalys.

Viktiga perspektiv, sid 14 – 15

Vänsterpartiet uppskattar att jämställdhet får en framträdande roll i remissen. Jämställdhet kan tydligt kopplas till målet med ett hållbart samhälle. Det ges dock inga konkreta exempel på de beskrivna behoven. Under avsnittet "inkludering" står det bland annat att man önskar stärka sammanhållningen och att tillgången till arbete och studier stärker inkluderingen i samhället. Under detta stycke bör landsbygden kunna lyftas fram för att öka inkluderingen.

Näringsliv och entreprenörskap sid 20 – 21

Örebro län är präglad av landsbygger. Region Örebro län vill mot bakgrund av det framhålla att målsättningar kring förbättrade förutsättningar för distansarbete inom såväl offentlig som privat sektor kan stödja en geografiskt jämnare fördelad tillväxt. En ökad tillgänglighet till arbetsmarknaderna för invånare i landsbygger medför därtill en mer balanserad bostadsmarknad, vilket kan gynna utvecklingen.

Region Örebro läns ambition att utveckla den digitala infrastrukturen i form av bredband kan tillsammans med utvecklandet av infrastrukturen ingå i ett ökat utbyte mellan landsbygd och stad. Både nystartade och befintliga företag bör få stöd för att utvecklas.

Allt från entreprenörskap till innovationsarbete bör bygga vidare på den starka och framgångsrika miljö som redan finns i Regionen, snarare än att på konstlad väg försöka

skapa miljöer som aldrig kommer kunna mäta sig med värdet i den befintliga produktionen. Utvecklingsmedel riskerar då kastas i sjön.

Kunskapslyft och utbildning sid 24 – 25

Remissen lyfter fram att Örebro län har en lägre utbildningsnivå jämfört med riksgenomsnittet och att just tillgången till kunskap är en viktig faktor. Den digitala kompetensen och tillgång till olika former av lärande är viktiga. För att fånga upp fler elever och öka utbildningsnivån i länet ser Vänsterpartiet digitaliseringen som en viktig faktor.

Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård sid 30 – 31

Vänsterpartiet står bakom förslaget att öka satsningen på förebyggande hälsoinsatser. Samverkan i länet bör öka samt att utveckla en tillgänglig vård för alla. Det står under **Önskvärt Läge 2030** att *”Universitetssjukvården genomsyrar stora delar av hälso- och sjukvården vid såväl länets tre sjukhus som övriga delar av verksamheten”*. Det borde innebära att de framgångsrika verksamheter som har funnits inom Karlskogas och Lindesbergs lasarett *inte* avvecklas. Digitaliseringen möjliggör kontakten med sjukvården men många upplever fortfarande digitalt utanförskap.

Klimat, miljö och energi sid 32 – 33

Remissen genomsyras av delmålet med god resurseffektivitet vilket Vänsterpartiet tycker är ett viktigt delmål och som bör eftersträvas att uppnå. Landsbygden har en viktig roll när det kommer till planering och etablering av nya verksamheter inom jord- och skogsbruk. Att höja kunskapsnivån om energieffektiva och förnybara energikällor bör höjas samt att samverkan sker där det är möjligt. Remissen lyfter främst en önskan om hållbarhetsmål men inga konkreta exempel på hur klimatmålen skall nås ges i remissen.

Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer sid 34 – 35

En ökad digitalisering kan öka efterfrågan efter bostäder på landsbygden. Digitaliseringen kan även minska segregeringen och samverkan. För att öka attraktionen till regionen bör även transport och infrastruktur i hela regionen ses över och inte främst i de redan etablerade områdena.

Transporter och infrastruktur sid 36 – 39

Under det här avsnittet har region Örebro lyckats fånga upp flera effektmål vilket är positivt. Remissen har dock en aning för stort fokus mot Stockholm och Mälardalsregionen. Remissförslaget talar mycket om att digitalisering och infrastruktur ger ökade möjligheterna. Detta talar för att en fortsatt stark urbanisering mot huvudstadsregionen de närmaste tio åren inte behöver vara sannolik. Remissen bör lyfta fram de ökade möjligheterna med att verka i de attraktiva miljöerna som regionen innefattar. En utbyggnad och upprustning av Värmlandsbanan i stråket Stockholm – Oslo skulle stärka utvecklingen i Örebro Län. Vi vill se förbättringar av järnvägstrafiken för person- och godstrafik.-RUS:en borde därför kompletteras med en skrivning om att regionens behov av en snabbare trafik, som med korta restider ger storregionala möjligheter, vilket förutom Mälardalen/Stockholm och Värmlandsbanan/Oslo tydligt pekar ut vikten av stråket Västra Stambanan/Göteborg. Detta är viktigt utifrån att remissförslaget beskriver att *”Örebro län har ett strategiskt läge mellan de tre storstadsregionerna Stockholm, Oslo och Göteborg”* (sid. 36).

Upplevelser och evenemang sid 40 – 41

För att vara ett län som är attraktivt att besöka, bo och bedriva verksamhet i borde universitetet få en ökad roll under detta avsnitt. För att attrahera och bibehålla personer som flyttat till länet för att studera får universitet och skolor en viktig roll. I remissen nämns inte till exempel Örebro universitet under denna sektion. Ett rikt studentliv och kvalitativ utbildning ökar attraktionskraften.

Från ord till Handling sid 42 – 43

Detta avsnitt måste utvecklas så att RUS:en inte bara blir en hyllvärmare. Handlungsplaner måste tas fram där de organisationerna som ingår Partnerskapet för regionalutveckling, tilldelas projekt som de får ansvar för. Det innebär också att avtal måste tecknas med de aktörer som skall genomföra aktiviteter, för att nå uppsatta mål.

För Vänsterpartiet Örebro län

Malin von Wachenfeldt, distriktsordförande

